

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права, публічного управління та національної безпеки

Кафедра психології

Силабус навчальної дисципліни “Психологія”

1. Профіль дисципліни

Освітньо-професійна програма «Психологія»	Освітній ступінь – перший (бакалаврський) Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування Кількість кредитів – 4,0 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки, семестр – другий рік, третій семестр Компонент освітньої програми: <i>обов'язкова</i> Цикл підготовки: <i>загальний</i> Мова викладання: українська
--	---

2. Інформація про викладача

Викладач	Литвинчук Алла Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент
Профайл викладача	https://polissiauniver.edu.ua/литвинчук-алла-іванівна/
Контактна інформація	Тел. +38 097-35-74-471, контактний E-mail: lytvynchukalla@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	Курс: Психологія (ПУА)
Консультації	<i>Офлайн консультація через щовівторка з 12.00 до 16.00</i> <i>Онлайн консультація через Zoom, Viber, Telegram щосереди з 12.00 до 16.00</i>

3. Анотація до дисципліни

Мета освітнього компонента «Психологія» для студентів спеціальності «Публічне управління та адміністрування» полягає у формуванні психологічної компетентності майбутніх фахівців публічної сфери, необхідної для розуміння закономірностей поведінки людини і груп, психічних процесів та станів у соціально-управлінському контексті, а також для забезпечення ефективної, етичної та відповідальної професійної діяльності в системі публічного управління.

Курс спрямований на розвиток здатності студентів усвідомлювати психологічні чинники суспільних процесів, управлінських рішень і

комунікацій, застосовувати базові знання з історичних, культурних, соціальних і політичних засад розвитку суспільства, а також діяти відповідно до стандартів, принципів і норм публічного управління та адміністрування. Особлива увага приділяється психології управління, лідерства, комунікації, взаємодії з громадянами та професійній стійкості публічного службовця.

Завдання:

ознайомлення здобувачів із загальними закономірностями функціонування психіки людини, психічними процесами, станами та властивостями особистості в контексті соціальної та управлінської діяльності;

формування розуміння психологічних основ поведінки індивідів і соціальних груп у публічному просторі з урахуванням історичних, культурних, соціальних та політичних чинників;

розвиток навичок ефективної міжособистісної та публічної комунікації, емпатійного слухання, асертивної поведінки у взаємодії з громадянами, колегами та стейкхолдерами;

опанування психологічних засад лідерства, мотивації, командної роботи, управління конфліктами та прийняття управлінських рішень у публічному секторі;

формування здатності дотримуватися етичних норм, стандартів і принципів діяльності у сфері публічного управління та адміністрування з урахуванням психологічних аспектів професійної відповідальності;

розвиток навичок саморегуляції, стресостійкості та профілактики професійного вигорання в умовах підвищеного емоційного навантаження;

формування готовності застосовувати психологічні знання у практиці публічного управління з метою підвищення ефективності управлінської діяльності, якості публічних послуг та взаємодії з суспільством.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) загальних (ЗК):

- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. (ЗК1).
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. (ЗК5).
- Здатність працювати в команді. (ЗК6).

б) спеціальних (СК):

- Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів. (СК3).

Програмні результати навчання (ПРН):

використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних, засад розвитку суспільства (ПРН 1).

знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування. (ПРН 5).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати: основні закономірності психічної діяльності людини та особливості її прояву в соціально-управлінському середовищі; структуру особистості, механізми її розвитку, соціалізації та саморегуляції; психологічні основи сприймання, мислення, пам'яті, емоцій і мотивації як чинників прийняття управлінських рішень і поведінки в публічній сфері; закономірності міжособистісної та публічної комунікації, соціальної взаємодії, групової динаміки, впливу, лідерства і влади; психологічні аспекти діяльності органів публічного управління, взаємодії з громадянами та стейкхолдерами; методи пізнання й аналізу психічних і соціально-психологічних явищ, загальні принципи психологічного спостереження, опитування, самоаналізу; етичні, гуманістичні та демократичні цінності, стандарти і норми професійної поведінки у сфері публічного управління та адміністрування; вміти: застосовувати психологічні знання для підвищення ефективності управлінської та комунікативної діяльності в публічній сфері; будувати конструктивну взаємодію з громадянами, колегами та представниками різних соціальних груп з урахуванням їх психологічних особливостей; запобігати та врегульовувати конфлікти, використовувати прийоми психологічного впливу й переконання в межах етичних норм; критично мислити, аналізувати соціально-психологічні процеси та робити обґрунтовані висновки на основі наукових джерел; здійснювати саморегуляцію, управляти власними емоційними станами, протидіяти стресу та професійному вигоранню; створювати умови для ефективної командної роботи, партнерської співпраці та психологічного комфорту в організаціях публічного сектору.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	20	4
Практичні	20	6
Самостійна робота	80	110

4.2. Зміст навчальної дисципліни

№ з / п	Т е м а	Структура курсу	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1. (М 1) Загальні проблеми психології				
Змістовий модуль 1 (ЗМ1). Психологічні основи публічного управління та адміністрування				

1	T1	<p>Психологія як наука</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, завдання та методи психології. 2. Основні галузі сучасної психології та їх прикладне значення. 3. Місце психології в системі наук, її зв'язок із соціальними, політичними та управлінськими дисциплінами. 4. Етапи становлення психологічної думки та їх вплив на сучасні управлінські підходи. <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення психологічних знань у професійній діяльності фахівця з публічного управління та адміністрування. 	2/2/10	2-/14
2	T2	<p>Особистість у системі публічного управління</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття особистості в психології та управлінській діяльності. 2. Структура особистості: спрямованість, темперамент, характер, здібності. 3. Соціалізація особистості та роль соціальних інститутів і держави. 4. Самосвідомість, самооцінка, рефлексія та професійна ідентичність публічного службовця. 5. Індивідуально-психологічні відмінності та їх урахування в управлінській практиці. 	2/2/10	-/-14
3	T3	<p>Пізнавальні процеси та прийняття управлінських рішень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відчуття і сприймання як основа орієнтації в соціальному середовищі. 2. Мислення, уява та інтуїція в процесі прийняття рішень. 3. Пам'ять, увага та інформаційне навантаження в управлінській діяльності. 4. Когнітивні упередження та помилки управлінського мислення. 5. Психологічні чинники раціональних і ірраціональних рішень у публічному секторі. 	2/2/10	-/-14
4	T4	<p>Емоції, мотивація та саморегуляція в професійній діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емоції та почуття: їх функції та вплив на поведінку. 2. Мотивація діяльності, потреби та цінності особистості. 3. Емоційний інтелект у публічному управлінні. 4. Саморегуляція, стрес і психологічна стійкість. 5. Професійне вигорання: причини, прояви та профілактика. 	2/2/10	-/-14

5	T5	<p>Міжособистісна та публічна комунікація</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спілкування як психологічний процес і управлінський інструмент. 2. Вербальна та невербальна комунікація в роботі з громадянами. 3. Бар'єри спілкування та шляхи їх подолання. 4. Психологія переконання, впливу та аргументації. 5. Етика ділового і публічного спілкування. 	2/2/10	-/2/14
6	T6	<p>Психологія груп і команд у публічному секторі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Малі та великі соціальні групи: поняття і характеристики. 2. Групова динаміка, ролі та норми поведінки. 3. Командна робота в органах публічного управління. 4. Конфлікти в колективі: причини, види та стратегії врегулювання. 5. Соціально-психологічний клімат та ефективність діяльності організації. 	2/4/10	-/2/14
7	T7	<p>Психологія лідерства та управлінського впливу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття лідерства та управління: психологічний вимір. 2. Стили керівництва та їх психологічні наслідки. 3. Влада, авторитет і довіра в публічному управлінні. 4. Мотивація персоналу та психологічні засади впливу керівника. 5. Лідерство в умовах змін і криз. 	2/4/10	2/2/14
8	T8	<p>Психологічні та етичні основи професійної діяльності публічного службовця</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійна роль і відповідальність публічного службовця. 2. Етичні стандарти, норми та цінності публічного управління. 3. Психологічні ризики професійної діяльності та шляхи їх мінімізації. 4. Корупційні ризики та психологія морального вибору. 5. Професійний розвиток, самовдосконалення та психологічна культура управлінця. 	2/2/10	-/-/12
Разом:			120	120

4.3. Форми контролю та методи оцінювання

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни «Психологія» є: поточний, періодичний і підсумковий.

Поточний з курсу контроль знань «Психологія» здійснюється на кожному практичному занятті відповідно з конкретними цілями кожної теми і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та практичних навичок з теми, що передбачається робочою програмою:

- усного опитування;
- вирішення практичних кейсів,
- аналіз практичних випадків у сфері психології,
- виконання елементів (вправ) соціально-психологічного тренінгу.

За сукупністю певних тем здійснюється періодичний контроль у вигляді модульних контрольних робіт.

Після вивчення курсу «Психологія» застосовується підсумковий контроль у формі заліку.

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку. Залік виставляється за результатами поточної роботи студента протягом семестру. Здобувач отримує позитивну підсумкову оцінку за умови, що він виконав усі передбачені робочою програмою види навчальної діяльності, відпрацював або здав усі практичні заняття у встановленій формі та набрав сумарно не менше мінімально допустимої кількості балів згідно зі 100-бальною системою оцінювання.

Оцінювання поточної роботи здійснюється за п'ятибальною шкалою з подальшим переведенням у 100-бальну систему.. Додаткові бали студент отримує за виконання самостійних та індивідуальних завдань, передбачених робочою програмою. Підсумкова оцінка формується як сума балів за всі види діяльності, визначені робочою програмою дисципліни.

Якщо студент продемонстрував достатній рівень успішності, систематично виконував завдання та набрав необхідну кількість балів, залік зараховується автоматично без додаткового опитування чи контрольних завдань. У випадку недостатньої кількості балів або невиконання обов'язкових видів роботи студент може бути запрошений для додаткового залікового опитування з метою підтвердження рівня засвоєння матеріалу.

Критерії оцінювання результатів навчання

Наскрізне опитування.

2 бали за правильну відповідь; 1 бал за відповідь з неточностями або неповну.

Індивідуальна робота. Відповідь оцінюється від 1 до 5 балів.

5 балів – відповіді грамотно побудовані, чіткі та логічні, здобувач переконливо аргументує свої висновки, виявляє глибокі знання з усіх аспектів теоретичного курсу, демонструє вміння використовувати додаткові джерела інформації для підкріплення своїх відповідей, повністю відповідає на всі поставлені питання.

4 бали – здобувач вільно володіє матеріалом, розуміє ключові аспекти, відповіді повні та змістовні, але з окремими неточностями, виклад матеріалу іноді недостатньо логічний або послідовний.

3 бали – здобувач характеризує тему неповно, без деталізації, відповіді поверхневі, охоплюють лише основні положення теми, знання предмету демонструються на базовому рівні, відсутній глибокий аналіз.

2 бали – здобувач нездатний аналізувати, порівнювати чи узагальнювати інформацію, виявляє недостатню підготовку до предмету, знання матеріалу фрагментарні, без чіткого розуміння основних тем, відповіді поверхневі, зі значними прогалинами.

1 бал – здобувач дуже погано володіє програмним матеріалу, допускає велику кількість грубих помилок.

Виконання практичних кейсів.

Оцінювання здійснюється за такими критеріями:

- коректність аналізу ситуації та застосування психологічних понять;
- обґрунтованість запропонованих рішень;
- логічність і послідовність викладу;
- здатність застосовувати теоретичні знання у практичному контексті.

Оцінювання – від 1 до 5 балів відповідно до повноти та якості виконання.

Виконання елементів соціально-психологічного тренінгу.

Оцінюється рівень включеності та якість виконання тренінгових вправ:

- 5 балів – активна участь, точне виконання завдання, демонстрація навичок взаємодії, рефлексії та застосування тренінгових методів;
- 4 бали – участь повна, завдання виконане з незначними неточностями;
- 3 бали – часткова участь, поверхневе виконання;
- 2 бали – пасивність, фрагментарне виконання;
- 1 бал – відсутність участі або невиконання вправи.

Тести для періодичного контролю.

Тестування знань здобувачів вищої освіти здійснюється через університетську платформу Moodle. За змістовний модуль здобувачі складають тести.

Презентація

Оцінювання відбувається згідно характеристик роботи, наведених нижче.

1. Упорядкованість – наявність логіки, певної послідовності у викладі матеріалу завдання (1 бал).

2. Самостійність – самостійне виконання здобувачем завдання, без звернення за допомогою до викладача (або до іншого студента); здатність обґрунтовано висвітлити свою точку зору (1 бал).

3. Креативність – оригінальність, новизна у виконанні завдання; нестандартне його рішення; здатність відхилитися від традиційних схем мислення (1 бал).

4. Технічне оформлення – відповідність оформлення завдання технічним вимогам до виконання кожного конкретного завдання (формат, шрифт, кегль, інтервал, параметри сторінки і т. д (2 бала).

За наявності вищезазначених характеристик здобувач може отримати 5 балів.

Приклад розрахунку балів для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Індивідуальне завдання (4 завдання – 10 балів за кожне завдання; в журнал виставляється двома оцінками: максимально 5 балів за змістовне заповнення, максимально 5 балів за оформлення)	Сума
Змістовий модуль 1									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
10	5	5	5	10	10	10	5	40	100

Примітка: Робота за змістовним модулем здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Примітка: лекції не оцінюються

Шкала оцінювання: національна та шкала університету

Сума балів за шкалою університету (за всі види освітньої діяльності)	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи) практики	для заліку
90-100	Відмінно	Зараховано
75-89	Добре	
60-74	Задовільно	
менше 60	Незадовільно	Не зараховано

5. Політики дисципліни

Політика дедлайнів та перескладання: максимальну кількість балів за кожним видом студентських активностей можна отримати лише за умови дотримання дедлайнів. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Якщо здобувач має намір накопичити більшу кількість балів, він може виконувати додаткові завдання, але в терміни не пізніше контрольної роботи із змістового модулю.

Якщо здобувач пройшов додаткове (неформальне) навчання, яке повністю, або частково перетинається із тематикою курсу, та має відповідні підтверджуючі документи, то у такому випадку існує можливість часткового (повного) зарахування курсу за результатами неформальної освіти.

Політика академічної доброчесності: Письмові роботи, як от есе, перевіряються на наявність плагіату і допускаються до виступу із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом, оскільки за активності на заняттях нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, стажування, відрядження) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу, або можливе зміщення дедлайнів, але не пізніше останнього практичного заняття в курсі.

Етична політика: Толерантне ставлення до думок та позицій інших людей, які присутні на заняттях. Дотримання принципу конфіденційності, у випадку, якщо на занятті хтось із присутніх використовує приклади або кейси із особистого життя. За потреби навчальні матеріали (першоджерела, презентації, наочні матеріали) розсилаються здобувачам в електронній формі та допускаються до автоматичного дублювання у аудіо-формат за допомогою відповідних мобільних додатків (наприклад Zamzar) або до форматування для збільшення шрифту, коригування контрастності. За потреби для здобувачів вищої освіти з інвалідністю формат завдань може піддаватись корекції та зміні.

6. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна

1. Аршава, І. Ф., & Носенко, Е. Л. (2024). Психологія особистості.
2. Горностаї П. П. Свідоме і несвідоме у груповій взаємодії: монографія; за наук. ред. П.П. Горностаї; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2018. 244 с.
3. Горностаї П. П., Слюсаревський М. М., Татенко В. О., Титаренко Т. М., Хазратова Н. В. та ін. Основи соціальної психології: підручник для закладів вищої освіти; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ: Талком, 2018. 580 с.
4. Єрмакова, С., & Байрамова, Д. (2024). Психологія міжособистісних відносин: роль емпатії та спілкування.
5. Лубкович І. М. Соціальна психологія масової комунікації: підруч. для студентів ф-ів та від-нь журналістики Львів: ПАІС, 2013 251с.
6. Максименко, С. Д., Максименко, К. С., Коваль, І. А., Шпортун, О. М., Бондаренко, О. Ф., Луньов, В. Є., ... & Тарнавська, О. В. (2023). Медична психологія: підручник.
7. Мілютіна К. Л., Максимов М. В. Психологія міжкультурної комунікації: навч. посіб. К.: Віпол, 2014. 256 с.
8. Москалець, В. П. (2024). Зоопсихологія та порівняльна психологія. Підручник.
9. Наукові студії із соціальної та політичної психології. Мін-во охорони здоров'я України; Мін-во освіти України; ред.. рада: М. М. Слюсаревський та ін. ; редкол.: Т. М. Титаренко та ін.. К.: Міленіум, 2014. Вип. 34(37). 298 с.
10. Романовський, О. Г., Грень, Л. М., & Карлюк, С. В. (2021). Психологія управління.
11. Слюсаревський М. М., О. Є. Блінова. Психологія міграції: навч. посіб.; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. Кіровоград: [Імекс-ЛТД], 2013. 244 с.
12. Тимофієва, М. П., & Слободська, О. В. (2022). Психологія здоров'я.
13. Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M.. *Social Psychology* (9th ed.). Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon. 2015
14. Aronson, E.. *The Social Animal* (11th ed.). New York: Worth

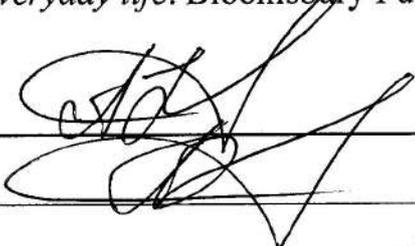
Publishers. 2011

15. DeLamater, J. D., Collett, J. L., & Myers, D. J.. *Social Psychology* (8th ed.). Boulder, CO: Westview Press. 2014

Додаткова

1. Вірна, Ж. П. Психологія особистісної події. 2022.
2. Довгань, Н. О. Психологія соціокультурної взаємодії поколінь. 2020.
3. Іващенко, М. В. Ефект соціальної фасилітації в управлінні та поведінковій економіці. In *The 11 th International scientific and practical conference "Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects" (April 24-26, 2022) MDPC Publishing, Berlin, Germany. 2022. 460 p. (p. 364).*
4. Литвинчук А.І. Психологічна безпека особистості як актуальна проблема сучасної психології. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки.* 2021. Випуск 9. С. 154–161.
5. Литвинчук А.І. Схильність до маніпулятивного впливу осіб з різним рівнем психологічної безпеки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія,* (2), 2022.
6. Сурякова, М. В., Панфілова, Г. Б., & Склянська, О. В. Соціальна психологія (з основами соціально-психологічного тренінгу): Навч. посібник [електронне видання]. 2021.
7. Суший, О. Травма як соціальний діагноз Українського суспільства. *Проблеми політичної психології,* 14, 62-78. 2023.
8. Boyd, R. L., & Schwartz, H. A. Natural language analysis and the psychology of verbal behavior: The past, present, and future states of the field. *Journal of Language and Social Psychology,* 40(1), 21-41. 2021.
9. Crisp, R. J., Turner, R. N., & Meleady, R. *Essential social psychology.* SAGE Publications Limited. 2024.
10. Hennessey, B. A., Altringer, B., & Moran, S. Social psychology of creativity. In *Encyclopedia of creativity, invention, innovation and entrepreneurship* (pp. 2189-2195). Cham: Springer International Publishing. 2020.
11. Hodgetts, D., Stolte, O., Sonn, C., Drew, N., Carr, S., & Nikora, L. W. *Social psychology and everyday life.* Bloomsbury Publishing. 2020.

Викладач _____

Алла ЛИТВИНЧУК

Завідувач кафедри _____

Алла ЛИТВИНЧУК

Гарант ОП

«Публічне управління та адміністрування» _____

Валентина ЯКОБЧУК